

Informácia

o plnení opatrení Národnej stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti

I.

Vláda Slovenskej republiky schválila uznesením č. 222 z 28. apríla 2021 Národnú stratégiu deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti (ďalej „Národná stratégia DI“).

Podľa úlohy B.3. uznesenia vlády SR č. 222 z 28. apríla 2021 predkladá minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na rokovanie vlády Slovenskej republiky informáciu o plnení opatrení a úloh vyplývajúcich z Národnej stratégie DI každoročne k 30. aprílu za predchádzajúci kalendárny rok, prvýkrát v roku 2022.

Národná stratégia DI určila popri základných dlhodobých cieľoch 10 strednodobých cieľov, ktorých plnenie bolo formulované v horizonte roku 2025.¹

Predkladaná informácia o plnení opatrení Národnej stratégie DI za rok 2025 obsahuje konkrétnu informáciu o stave plnenia a stručný popis spôsobu plnenia každého z určených cieľov.

II.

Strednodobý cieľ 1 – Zvýšiť informovanosť na národnej a miestnej úrovni o práve osôb so zdravotným postihnutím žiť nezávislým spôsobom života a začleniť sa do spoločnosti.

Strednodobý cieľ 1 sa priebežne plní

Dňa 17.12.2024 bol Komisiou pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 pre cieľ 4 (ďalej len „Komisia pri MV“) jednohlasne schválený národný projekt Informačná kampaň na zvyšovanie povedomia verejnosti o vybraných sociálnych témach, kód [ITMS21+ 401400F079](#) (ďalej len „NP Kampaň“).

NP Kampaň sa zameriava na zvýšenie informovanosti širokej verejnosti o vybraných kľúčových sociálnych témach v súlade s verejnými politikami Slovenskej republiky a obsahuje komplex mediálnych a informačných aktivít, ktoré svojím zameraním smerujú k zvýšeniu povedomia slovenskej verejnosti v tematických oblastiach:

¹ Predpoklad plnenia vybraných strednodobých cieľov je priamo previazaný s plnením úloh Národného akčného plánu prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť (ďalej „NAP DI“) na roky 2022-2026. V roku 2026 bude prebiehať aktualizácia NAP DI v synergii s aktualizáciou strednodobých cieľov Národnej Stratégie DI.

- Zmena spoločenského vnímania postavenia žien v zamestnaní
- Násilie páchané na ženách a deťoch
- Deti a rodiny v kontexte včasnej intervencie a ranej starostlivosti
- Zmena systému financovania sociálnych služieb
- Deinštitucionalizácia a komunitné sociálne služby
- Deinštitucionalizácia náhradnej starostlivosti
- Prevencia a ukončovanie bezdomovstva
- Posilnenie povedomia o práve na zdravé a prispôsobené pracovné prostredie.

Vzhľadom k tematickému zameraniu NP Kampaň subsumovala aj informačné a osvetové aktivity pôvodne navrhované pre projekt NP Podpora poskytovania komunitných a kvalitných sociálnych služieb.

Príprava obsahu a realizácia jednotlivých aktivít projektu prebieha na základe spolupráce Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „MPSVR SR“) s externými tematickými expertmi, fokusovými skupinami a s ďalšími relevantnými aktérmi v rámci jednotlivých tém.

Obdobie realizácie projektu je plánované do 01/2029 a celková výška finančných prostriedkov Európskej únie (ďalej „EÚ“) je 3 235 339,00 €.

Aktivity projektu sú koncipované v troch základných typoch akcií previazaných na merateľné ukazovatele:

- osvetové, informačné a poradenské činnosti zamerané na zmenu spoločenského vnímania postavenia žien v zamestnaní
- posilnenie povedomia o práve na zdravé a prispôsobené pracovné prostredie
- informačné aktivity a mediálne kampane zamerané na niektorú z nasledovných oblastí: násilie páchané na ženách a deťoch, práva detí, podmienky života a práva osôb so zdravotným postihnutím, bývanie, deinštitucionalizácia a komunitné sociálne služby.

V rámci projektu Podpora poskytovania komunitných a kvalitných sociálnych služieb ([kód ITMS+ 401405C004](#)) je realizovaných viacero aktivít zameraných na informovanie širokej odbornej aj laickej verejnosti o práve osôb so zdravotným postihnutím žiť nezávislým spôsobom života a začleniť sa do spoločnosti.

V rámci Podaktivity 1 sa priebežne realizujú verejne dostupné online workshopy a infosemináre zamerané na rôzne oblasti kvality v sociálnych služieb s previazanosťou na Prílohu 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“). Workshopy a infosemináre reflektujú dopyt nielen poskytovateľov, ale aj blízkych osôb prijímateľov a rôznych aktérov z prostredia sociálnych vecí. V roku 2025 bolo zrealizovaných spolu 23 workshopov a infoseminárov s kapacitou spolu 747 účastníkov.

V súčinnosti s projektom NP Kampaň sa v rámci podaktivity 1 v roku 2025 začala práca na audiovizuálnych materiáloch, ktoré budú verejne trvalo dostupné na webovom sídle a ďalších online platformách MPSVR SR a budú predstavovať základný informačný rámec ku štandardom kvality sociálnych služieb, ktoré tvoria prílohu 2 zákona o sociálnych službách. Príprava audiovizuálnych materiálov reflektuje na dlhotrvajúcu potrebu vyplývajúcu z praxe a dopytu poskytovateľov sociálnych služieb na základné informácie ku štandardom kvality sociálnych služieb.

Strednodobý cieľ 2 – Prepojiť zdravotno-sociálnu starostlivosť o ľudí so zdravotným znevýhodnením (vrátane ľudí s psychiatrickými diagnózami) a seniorov v SR.

Strednodobý cieľ 2 sa priebežne plní

Komplexnou odpoveďou na dôsledky krízy spojenej s pandémiou COVID-19, ako aj reakciou na identifikované hlavné výzvy a systémové nedostatky slovenskej ekonomiky sa stal Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej „POO“). POO je postavený na globálnej vízii Slovenska ako inovatívnej ekonomiky, ako moderného štátu, ktorý poskytuje občanom kvalitné verejné služby a Slovenska ako zdravej krajiny, ktorá vytvára predpoklady na plnohodnotné využívanie ľudského a prírodného kapitálu. V časti Komponent 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálna-zdravotná starostlivosť definuje kľúčové reformy a investície v oblasti sociálnych služieb. Cieľom navrhovaných reforiem a investícií (Reforma integrácie a financovania dlhodobej sociálnej a zdravotnej starostlivosti, Reforma posudkovej činnosti a Reforma dohľadu nad sociálnou starostlivosťou a Investícia: Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti) je zabezpečiť kvalitnú a dostupnú komplexnú podporu ľudí, ktorí sú odkázaní na pomoc iných. POO je v súlade aj so Stratégiou dlhodobej starostlivosti v Slovenskej republike.

Stratégia dlhodobej starostlivosti v Slovenskej republike (ďalej „Stratégia DSZS“), ktorá bola vládou Slovenskej republiky schválená Uznesením č. 546 z 29. septembra 2021, je reakciou na celospoločenskú potrebu systémového riešenia zavedenia koordinovaného, integrovaného a funkčného systému sociálno-zdravotnej starostlivosti. Pre naplnenie cieľov Stratégie DSZS sú potrebné reformy a investície, pričom reformy predstavujú najmä legislatívne opatrenia:

- Reforma integrácie a financovania zdravotnej a sociálnej starostlivosti – dňa 23. decembra 2025 nadobudla platnosť zákonom č. 406/2025 Z. z. o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa zavádza nový systém participácie štátu na spolufinancovaní pomoci pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, založeného na princípoch osobného rozpočtu. Ide o priznanie nároku na príspevok na pomoc pri odkázanosti úradom práce, sociálnych vecí a rodiny priamo odkázanej osobe, ktorá s mesačnou periodicitou rozhoduje, ako ich reálne využije na riešenie dôsledkov svojej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby podľa vlastnej potreby a preferencií v konkrétnom čase.

- Reforma posudkovej činnosti – dňa 20. decembra 2024 nadobudol platnosť zákon č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o integrovanej posudkovej činnosti“). Následne bola MPSVR SR po dohode s MZ SR vypracovaná – Vyhláška MPSVR SR č. 51/2025 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 51/2025 Z. z.“), ktorá nadobudla platnosť 13. marca 2025. Zákon o integrovanej posudkovej činnosti ako aj vyhláška č. 51/2025 Z. z. nadobudli účinnosť dňa 1. septembra 2025.

Cieľom reformy posudkovej činnosti bol nový posudkový systém, ktorý sa zaviedol z dôvodu lepšej koordinácii procesov posudzovania. Výkon posudkovej činnosti bol centralizovaný na jeden subjekt, t. j. výkon posudkovej činnosti z pôsobnosti obcí a vyšších územných celkov prešiel na úrady práce, sociálnych vecí a rodiny. Jeden posudok slúži na viaceré účely. Samotný integrovaný posudok je určený na uplatnenie nárokov posudzovanej osoby v oblasti sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, v oblasti peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a tiež v oblasti sociálnej ekonomiky podľa zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- Rozšírenie a obnova kapacít následnej, dlhodobej a paliatívnej starostlivosti s ohľadom na potreby a preferencie dotknutej populácie
- Reforma dohľadu nad sociálnou starostlivosťou – dňa 01.11.2022 nadobudol účinnosť zákon č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o inšpekcii“), ktorým sa zriadil nový organizačný útvar MPSVR SR – Inšpekcia v sociálnych veciach (ďalej len „ISV“). Týmto sa splnil prvý míľnik Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti SR – Reforma dohľadu nad sociálnou starostlivosťou a zabezpečenie infraštruktúry pre jej implementáciu.

Plánované kapitálové investície sú základnými piliermi Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti SR:

- Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti – v rámci tejto investície sa vybuduje aj 923 miest v pobytových sociálno-zdravotných zariadeniach sociálnych služieb s kapacitou do 30 miest, v ktorých sa bude poskytovať aj dlhodobá starostlivosť. Zároveň je možné budovať aj miesta v nízkokapacitných špecializovaných zariadeniach, ktoré sa môžu zameriavať aj na ľudí s psychiatrickými diagnózami.

- Rozšírenie a obnova kapacít následnej a ošetrovateľskej starostlivosti (plnenie do 31. marca 2026)
- Rozšírenie a obnova kapacít paliatívnej starostlivosti (plnenie do 31. mája 2025)

Bližšie informácie sú k dispozícii v rámci **Informácie o plnení opatrení Stratégie dlhodobej starostlivosti v Slovenskej republike za rok 2024 -**

<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/31108/1>.

Dňa 24. februára 2021 bola vládou Slovenskej republiky zriadená Rada vlády SR pre duševné zdravie (ďalej „rada vlády“) ako jej stály poradný orgán, ktorý plní koordinačné, konzultatívne a odborné úlohy v oblasti ochrany a podpory duševného zdravia, prevencie vzniku duševných porúch, psychodiagnostiky, liečby duševných porúch, následnej starostlivosti o pacientov s duševnými poruchami, výskumu duševného zdravia, vzdelávania odborníkov poskytujúcich starostlivosť o duševné zdravie a služby, tvorby politiky duševného zdravia a sledovania kvality v uvedených oblastiach. Podpredsedom rady vlády je štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a MPSVR SR má v rade vlády stále členské zastúpenie.

Strednodobý cieľ 3 – Zlepšiť profesionalitu výkonu v oblasti sociálnych vecí a rodiny.

Strednodobý cieľ 3 sa priebežne plní

MPSVR SR podľa zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonáva správny dozor v sociálnych veciach prostredníctvom Inšpekcie v sociálnych veciach (ďalej len „ISV“) ktorého účelom je predovšetkým vyhodnotenie činnosti subjektov poskytujúcich pomoc v sociálnych veciach vzhľadom na jej súlad s povinnosťami určenými platnými právnymi predpismi, na ktoré nadväzuje právne relevantné reagovanie na zistené nedostatky.

V roku 2025 ISV platne ukončila 358 dozorov určených v oblastiach sociálnych vecí a rodiny, z toho:

- 92 dozorov pri poskytovaní sociálnej služby,
- 99 dozorov pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a
- 167 dozorov v oblasti kompenzácií sociálnych dôsledkov ŤŽP.

V roku 2025 dozorované subjekty – poskytovatelia sociálnej služby, ÚPSVR a CDR dokopy prijali takmer 380 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. Dozorovaný subjekt je povinný podľa zákona o inšpekcii v sociálnych veciach prijať a následne splniť opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku. Táto povinnosť predstavuje dôležitý nástroj na zabezpečenie nápravy v prípadoch, keď ISV platne zistí porušenie povinností, ktoré dozorovanému subjektu vyplývajú z platnej právnej úpravy poskytovania sociálnej služby alebo vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

MPSVR SR v období 1/2024 až 12/2027 implementuje Národný projekt Podpora a profesionalizácia odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia (ďalej len „NP PPOK“).

Hlavným cieľom NP PPOK je prostredníctvom plánovaných aktivít prispieť k tvorbe funkčného systému rezortného vzdelávania a k podpore profesionalizácie výkonu odborných činností v oblasti sociálneho začlenenia. Realizáciou národného projektu sa zabezpečuje podpora vzdelávania odborných kapacít subjektov v oblasti sociálneho začlenenia, lepšia koordinácia vzdelávania v rezorte a systematické napĺňanie vzdelávacích potrieb v nadväznosti na vykonávané odborné činnosti.

Projekt je realizovaný prostredníctvom dvoch hlavných aktivít. Hlavná aktivita č. 1 je zameraná na podporu systému vzdelávania odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia (podaktivita 1.1) a na odborné vzdelávanie potrebné pre výkon odborných činností zamestnancami a zamestnankyňami v oblasti sociálneho začlenenia, ako aj zamestnancami a zamestnankyňami vykonávajúcimi politiky a opatrenia v oblasti prevencie diskriminácie a/alebo sociálneho začlenenia vo verejnom aj neverejnom sektore (podaktivita 1.2). Hlavná aktivita č. 2 je následne zameraná na poskytovanie finančných príspevkov na individuálne vzdelávanie zamestnancov a zamestnankýň v oblasti sociálneho začlenenia.

Cieľom vzdelávania odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia je prispieť k ich odbornému rastu, adaptabilite a profesionalizácii výkonu odborných činností. Zvyšovanie odbornosti a posilňovanie zručností zamestnancov a zamestnankýň v oblasti sociálnej inklúzie bude prispievať ku skvalitneniu služieb poskytovaných klientom a klientkam rezortu, ktorí a ktoré sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii a sú ohrození a ohrozené sociálnym vylúčením. Vzdelávacie aktivity sú zadefinované podľa obsahového zamerania pre jednotlivé cieľové skupiny, resp. podľa spôsobu realizácie a to:

- a) vzdelávanie v akreditovaných špecializačných vzdelávacích programoch (podaktivita 1.2);
- b) kompetenčné/odborné vzdelávanie za účelom prehĺbovania odborných vedomostí a zručností (podaktivita 1.2);
- c) finančné príspevky na profesijne orientované individuálne vzdelávanie (hlavná aktivita 2).

Cieľovú skupinu tvoria sociálni pracovníci, sociálne pracovníčky, asistenti sociálnej práce a asistentky sociálnej práce a ďalšie skupiny odborných zamestnancov a zamestnankýň v odvetvovej pôsobnosti rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny, najmä úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, samosprávy, poskytovateľov sociálnych služieb a centier pre deti a rodiny. Realizácia oboch hlavných aktivít bude prebiehať v oprávnenom období do konca kalendárneho roka 2027. Cieľom je vyvzdeliť celkovo 9500 zamestnancov, resp. odborných kapacít, pričom cieľová hodnota v rámci špecializačného/kompetenčného vzdelávania je 4800 a cieľová hodnota pre individuálne vzdelávanie je 4700 zamestnancov.

Vzdelávacie aktivity NP PPOK sa diferencujú podľa obsahového zamerania pre jednotlivé cieľové skupiny alebo podľa spôsobu ich realizácie, pričom vzdelávanie prebieha v akreditovaných špecializačných vzdelávacích programoch, vzdelávacích programoch kompetenčného/odborného vzdelávania (Podaktivita 1.2) a taktiež aj vo forme poskytovania finančných príspevkov na individuálne vzdelávanie (Hlavná aktivita 2).

V rámci podaktivity 1.2 „Vzdelávanie odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia“ sa aj v roku 2025 naďalej posilňovali odborné zručnosti a kompetencie pracovníkov pôsobiacich v oblasti sociálneho začlenenia, a to prostredníctvom akreditovaných špecializačných programov a kompetenčného/odborného vzdelávania. Všetky vzdelávacie programy v rámci podaktivity 1.2 sa realizovali v spolupráci s partnerom projektu – Inštitútom pre výskum práce a rodiny.

Do akreditovaného špecializačného vzdelávacieho programu sociálna kuratela sa v období jún – december 2024 zapojilo 77 účastníkov, pričom ich vzdelávanie plynule pokračovalo aj v roku 2025. V priebehu roka 2025 získalo osvedčenie o špecializácii 64 účastníkov. V tom istom roku vstúpilo do vzdelávania ďalších 61 nových účastníkov, ktorí budú v príprave pokračovať aj v roku 2026.

Do akreditovaného špecializačného vzdelávacieho programu sociálna posudková činnosť sa v období jún – december 2024 zapojilo 64 účastníkov, pričom vo vzdelávaní pokračovali aj v roku 2025. V roku 2025 úspešne ukončilo špecializačné vzdelávanie 60 účastníkov, ktorí získali osvedčenie. Zároveň sa v priebehu roka 2025 zapojilo do programu 108 nových účastníkov; ich príprava bude pokračovať v roku 2026.

V roku 2025 v rámci kompetenčného/odborného vzdelávania došlo k výraznému rozšíreniu tém aj zapojených cieľových skupín. Kým v roku 2024 sa vzdelávanie realizovalo v 5 témach, v roku 2025 bol program rozšírený o ďalšie 4 témy, čím sa posilnila podpora odborných kompetencií zamestnancov úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, centier pre deti a rodiny (CDR) a samospráv. Vzdelávanie prebiehalo v týchto témach:

- Motivačné rozhovory, práca s nespolupracujúcim klientom
- Práca s rodinným systémom v rozvodovej/rozchodovej situácii
- Manažment prípadu - rozvoj kompetencií v procese práce s rodinou
- Program rozvoja rodičovských zručností
- Vzdelávanie sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce na účely prípravy na profesionálny výkon náhradnej starostlivosti v CDR
- Manažment prípadu – rozvoj kompetencií v procese práce s klientom pri rozhodovaní o jeho žiadosti o dávku alebo príspevok
- Aspekty rozhodovacej činnosti na úseku peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP
- Poskytovanie poradenstva v oblasti dávok a príspevkov
- Detekcia násilia páchaného na senioroch

Tieto vzdelávacie aktivity v roku 2025 úspešne ukončilo 1 401 účastníkov. Spolu od začiatku, projektu ukončilo kompetenčné/odborné vzdelávanie 1857 účastníkov.

V druhom polroku 2025 prebiehali aktivity zamerané na prípravu podkladov k vysoko aktuálnym témam, ktoré vyplynuli z legislatívnych zmien. Boli rozpracované dve nové témy určené pre kompetenčné/ odborné vzdelávanie: Reforma sociálnej posudkovej činnosti a Reforma financovania sociálnych služieb. Realizácia vzdelávania v týchto témach bude prebiehať v roku 2026.

V rámci poskytovania finančných príspevkov na individuálne vzdelávanie (hlavná aktivita č. 2) je cieľovým skupinám odborných zamestnancov umožnené absolvovať vzdelávanie vo vybraných témach v nimi zvolenej vzdelávacej inštitúcii v rámci celého Slovenska. Možnosť predkladania žiadostí o finančný príspevok pre niektoré oblasti vzdelávania bola spustená v auguste 2024. Do konca roka 2025 o túto možnosť vzdelávania prejavilo záujem 2865 žiadateľov, pričom 2578 žiadostiam bolo na základe splnenia posudzovaných podmienok vyhovieť kladne. Do 31.12.2025 úspešne ukončilo schválenú individuálnu vzdelávaciu aktivitu 2160 zamestnancov ÚPSVR, CDR a vybraných zariadení sociálnych služieb.

Cieľové skupiny a zverejnené oblasti/témy v rámci hlavnej aktivity č.2 boli v poslednom kvartáli roka 2025 doplnené o vybrané útvary Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVaR SR), Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) a Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže (CIPC). Popri už zverejnených témach si zamestnanci z týchto cieľových skupín môžu vyberať aj individuálne vzdelávacie kurzy zamerané na posilnenie ich odborných znalostí, podporu osobnostného rozvoja a komunikačných schopností, či rozvoj digitálnych zručností.

V priebehu roka 2025 bola pripravená a v novembri toho istého roku aj zverejnená v Obchodnom vestníku Schéma minimálnej pomoci na podporu vzdelávania zamestnancov v oblasti sociálneho začlenenia. Táto schéma umožnila rozšírenie cieľových skupín individuálneho vzdelávania o zamestnancov ďalších zariadení sociálnych služieb, ktorých činnosti majú hospodársku povahu a na ktoré je potrebné uplatniť schému minimálnej pomoci. V decembri 2025 bola za týmto účelom schválená zmena projektu opierajúca sa o túto schému. Zverejnenie oznámení o možnosti podávania žiadostí o poskytnutie minimálnej pomoci a žiadostí o finančný príspevok na individuálne vzdelávanie pre zamestnancov zariadení sociálnych služieb vykonávajúcich hospodársku činnosť je naplánované v druhej polovici roka 2026.

Zoznam oblastí/tém kompetenčného/odborného vzdelávania, ako aj zoznam oblastí pre individuálne vzdelávanie, sa podľa potrieb môže v priebehu implementácie projektu meniť a dopĺňať tak, aby vzdelávanie reflektovalo potreby praxe.

Uznesením vlády slovenskej republiky č. 424 z 27. augusta 2025 bolo zrušené uznesenie vlády SR č. 636 z 29. novembra 2023, ktorým bola schválená Stratégia rezortného vzdelávania na roky 2024 – 2030. K zrušeniu MPSVR SR pristúpilo z dôvodu, že pre plnenie viacerých

opatrení a úloh definovaných v stratégii by nebolo t. č. možné garantovať dostatočné finančné zdroje zo štátneho rozpočtu. Zrušenie predmetného uznesenia však MPSVR SR umožní prístup k revidovaniu jednotlivých strategických cieľov, upravovať harmonogram ich plnenia a prioritizovať jednotlivé úlohy v závislosti od dostupných finančných možností.

V nadväznosti na zmenu zákona č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnú od 1. januára 2024), boli rozšírené možnosti udelenia akreditácie aj vzdelávacích programov sústavného vzdelávania v sociálnej práci. V roku 2025 MPSVR SR udelilo štyri nové akreditácie vzdelávacích programov sústavného vzdelávania v sociálnej práci.

V rámci národného projektu Podpora poskytovania komunitných a kvalitných sociálnych služieb sa v rámci realizovaných aktivít a činností pripravuje viacero koncepčných metodických materiálov, vrátane ich verzií v ľahko-čitateľnom jazyku. V roku 2025 bol sformulovaný aj Návrh komplexného systému odľahčovacej služby na Slovensko, ktorý obsahuje návrhy medzirezortného prepojenia formálnych a neformálnych nástrojov a podporných služieb pre rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím. Viac informácií o projekte je uvedených v rámci informácie o plnení Strednodobého cieľa 5.

Strednodobý cieľ 4 – Zefektívniť systém viaczdrojového financovania komunitných služieb a opatrení na komunitnej úrovni.

Strednodobý cieľ 4 sa plní

MPSVR SR prostredníctvom POO (Komponent 13 - Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť) od novembra 2022 pripravovalo Koncepciu reformy financovania sociálnych služieb (ďalej „Koncepcia“) v spolupráci s relevantnými partnermi. Zverejnená bola v decembri 2024 a obsahuje základné východiská pre potrebu zmeny systému financovania sociálnych služieb, s cieľom zabezpečiť ich dostupnosť (fyzickú aj finančnú), potrebu vytvorenia predpokladov pre udržateľný systém financovania sociálnych služieb a efektívneho a účelného vynakladania finančných prostriedkov.

Koncepcia zároveň slúžila ako podklad pre tvorbu nového legislatívneho rámca pre poskytovanie a financovanie sociálnych služieb. Dňa 28. novembra 2025 vláda SR schválila Návrh zákona o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a o zmene a doplnení niektorých zákonov (<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/31364/1>). Návrh zákona o príspevku na pomoc pri odkázanosti bol schválený Národnou radou Slovenskej republiky 8. decembra 2025, prezident Slovenskej republiky podpísal zákon 16. decembra 2025 a v Zbierke zákonov Slovenskej republiky bol uverejnený 23. decembra 2025 ([406/2025 Z. z. - Zákon o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#)).

Právna úprava príspevku na pomoc pri odkázanosti predpokladá v každej fáze používania osobného rozpočtu možnosť poskytovania adekvátnej podpory odkázanej osobe, ktorá bude sama podľa vlastnej potreby a preferencií rozhodovať o jeho využití. Cieľom je vytvorenie právnych podmienok, aby odkázané osoby mohli viesť nezávislý život vo vlastných domácnostiach a využívali osobnú pomoc s využitím komunitných služieb v náležitej kvalite a rozsahu. Príspevkom na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby štát participuje na financovaní sociálnych služieb podmienených odkázanosťou na úhradu výdavkov na neformálnu starostlivosť, formálnu starostlivosť (ambulantné formy a terénne formy sociálnych služieb) alebo ich kombináciu. Zároveň štát participuje aj na financovaní domácej opatrovateľskej služby, ďalších podporných sociálnych služieb a pomoci pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby poskytovanej v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti, ktorým je hospic a dom ošetrovateľskej starostlivosti a služby sociálneho podniku.

Strednodobý cieľ 5 – Rozvoj služieb na komunitnej úrovni.

Strednodobý cieľ 5 sa priebežne plní

Projekty a výzvy podporujúce rozvoj komunitných služieb:

Národný projekt Podpora poskytovania komunitných a kvalitných sociálnych služieb
(ďalej len „NP PKS“, alebo „národný projekt“)
([PSK-MPSVR-036-2024-NP-ESF+](#))

Dňa 19.12.2024 MPSVR SR vyhlásilo Výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v rámci NP PK, ktorého trvanie je plánované do 11/2028 a celková alokácia finančných prostriedkov určených na vyčerpanie vo výzve zo zdrojov EÚ je 9 010 440,00 €. Od začiatku roka 2025 sa realizujú všetky obsahové aktivity projektu.

Odborné obsahové aktivity NP PKS sú realizované vybranými odbornými organizáciami na základe zmluvy o spolupráci:

- Asociácia poskytovateľov a podporovateľov včasnej intervencie
- Slovenská únia podporovaného zamestnávania
- CEDA – Výskumné a školiace centrum bezbariérového navrhovania FAD STU BA
- Rada pre poradenstvo v sociálnej práci
- Inštitút paliatívnej medicíny

NP PKS je zameraný na prípravu komplexných podporných odborných mechanizmov v prospech poskytovateľov sociálnych služieb za účelom zvýšenia kvality života prijímateľov sociálnych služieb a ich blízkych osôb.

Realizácia projektu prebieha prostredníctvom troch podaktivít v rámci hlavnej aktivity „Podpora poskytovateľov a prijímateľov sociálnych služieb v procese skvalitňovania sociálnych služieb a prechodu na komunitné služby“:

- Podaktivita 1: Zvyšovanie kvality pri poskytovaní sociálnych služieb a výkonu inšpekcie v sociálnych veciach
 - V rámci podaktivity je poskytovaná podpora širokému spektru poskytovateľov sociálnych služieb pri napĺňaní štandardov kvality v súlade s prílohou č. 2 zákona o sociálnych službách a v nadväznosti na zákon č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach. Podpora sa realizuje prostredníctvom pravidelných online workshopov a infoseminárov počas celej dĺžky trvania projektu (bližšie informácie o aktuálnom stave v Strednodobom ciele 1). Podaktivita 1 nadväzuje na realizovaný NP KSS a vytvára synergiu s národným projektom Rozvíjanie odborných kapacít Inšpekcie v sociálnych veciach (ďalej aj “NP ROKI”).
 - Podaktivitou sa tiež vytvorí a overí inovatívny prvok pre výkon Inšpekcie v sociálnych veciach, a to konkrétne vytvorením registra disponibilných osôb v pozícii expertov so skúsenosťou na účasť pri výkone dozoru, čím sa podporí zvýšenie kvality dozoru Inšpekcie v sociálnych veciach. V roku 2025 absolvovala a spolupodieľala sa na príprave programu Odbornej prípravy disponibilných osôb pri výkone dozoru prvá skupina expertov so skúsenosťou, spolu 7 osôb. Experti so skúsenosťou sú ľudia s priamou životnou skúsenosťou s nepriaznivou sociálnou situáciou tak, ako ju popisuje zákon o sociálnych službách.
 - V rámci podaktivity bol v roku 2025 pripravený a prevzatý prvý z materiálov v ľahko-čitateľnom jazyku. Do ľahko-čitateľnej podoby boli preložené štandardy kvality poskytovanej sociálnej služby, ktoré tvoria prílohu 2 zákona o sociálnych službách. Preklad štandardov kvality poskytovanej sociálnej služby do ľahko-čitateľného jazyka a distribúcia materiálu širokej verejnosti predstavuje významný krok v posilňovaní kompetencií osôb, ktoré sú prijímateľmi sociálnych služieb, ich blízkymi osobami, alebo patria do cieľovej skupiny prijímateľov sociálnych služieb. Zverejneniu materiálu predchádza technická úprava vizuálu v súlade s brandmanuálom pre Program Slovensko a predpokladá sa v roku 2026.
- Podaktivita 2: Podpora poskytovateľov sociálnych služieb v transformácii vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb
 - Realizáciou podaktivity 2 sa prispieva k napĺňaniu sociálnych politík v oblasti podpory procesu prechodu zariadení sociálnych služieb na Slovensku z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť, a to prostredníctvom pokračujúcej podpory tých zariadení sociálnych služieb v procese prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť, ktoré úspešne absolvovali aktivity NP DI PTT a majú pripravený a odborne oponovaný transformačný plán, ako aj aktívnu podporou vzniku a práce transformačných tímov v zapojených ZSS a následná podpora pri príprave a tvorbe konkrétnych transformačných plánov zariadení, ktoré doposiaľ transformačný plán nemajú. V roku 2025 bola komplexná podpora pre 9 poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí pokračujú v procese DI a v súčasnosti revidujú a implementujú svoj transformačný plán.

- Podaktivita 3: Zvyšovanie kvality práce prostredníctvom inovatívnych metód a podpora aktivizácie a uplatnenia na pracovnom trhu prijímateľov sociálnych služieb s dôrazom na osoby s mentálnym postihnutím a poruchou autistického spektra (viac v Strednodobom ciele 6)

Dopytová výzva „Podpora rodín s deťmi prostredníctvom služby včasnej intervencie“
([PSK-MPSVR-055-2025-DV-ESF+](#))

- Služba včasnej intervencie, ktorá je zameraná na podporu detí so zdravotným znevýhodnením od 0-7 rokov a ich rodiny predstavuje významnú a neoddeliteľnú súčasť systému sociálnych služieb. Dopytová výzva, ktorá bola vyhlásená 7/2025 je zameraná na zvýšenie dostupnosti a rozvoj poskytovania služby včasnej intervencie. Tento cieľ by mal byť dosiahnutý posilnením personálnych kapacít – odborných zamestnancov služby včasnej intervencie tak, aby bola táto služba poskytovaná včas, komplexne, koordinovane a multidisciplinárne s dopadom na individuálne potreby rodín s deťmi s rizikovým vývinom.
- Zamestnanci služby včasnej intervencie prostredníctvom NP Podpora a profesionalizácia odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia, môžu od 08/2024 do 08/2026 v rámci tohto projektu absolvovať vzdelávanie na témy týkajúce sa včasnej intervencie s cieľom zvýšiť ich odborné vedomosti. [oznamenie-vcasna-intervencia.pdf](#) (gov.sk)

Plán obnovy a odolnosti SR

V rámci Plánu obnovy a odolnosti SR sa okrem reforiem realizuje aj investícia, ktorej cieľom je navýšenie kapacít zariadení komunitného typu..

Z investície je možné podporiť:

Ambulantné sociálne služby:

- služba včasnej intervencie
- zariadenie pre seniorov
- zariadenie opatrovateľskej služby
- rehabilitačné stredisko
- domov sociálnych služieb
- špecializované zariadenie
- denný stacionár

Nízkokapacitné pobytové sociálne služby s kapacitou do 12 miest:

- zariadenie podporovaného bývania
- zariadenie pre seniorov
- zariadenie opatrovateľskej služby
- rehabilitačné stredisko
- domov sociálnych služieb
- špecializované zariadenie

Sociálno-zdravotné nízkokapacitné zariadenia s kapacitou do 30 miest:

- zariadenie pre seniorov

- zariadenie opatrovateľskej služby
- špecializované zariadenie

V roku 2025 uzatvorila posledná tretia výzva a je zazmluvnených 159 projektov na výstavbu, rekonštrukciu a obnovu 165 zariadení sociálnych služieb s navýšením kapacít nasledovne: ambulantné služby 1 293, pobytové nízkokapacitné do 12 miest 1017 a pobytové sociálno-zdravotné s kapacitou 30 miest v zariadení 923. Celková kapacita novovybudovaných miest je 3 233 miest.

Do konca roka 2025 bolo vybudovaných 9 zariadení pre pobytové sociálno-zdravotné služby s kapacitou 30 miest (spolu 238 miest), 20 pobytových nízkokapacitných zariadení do 12 miest (spolu 240 miest) a 8 zariadení zameraných na ambulantné služby (spolu 168 miest).

Program Slovensko

Investície do infraštruktúry sociálnych služieb sú realizované aj prostredníctvom Programu Slovensko.

V rámci Programu Slovensko bolo 30.12.2024 vyhlásené komplementárne opatrenie na výstavbu/modernizáciu zariadení sociálnych služieb, ktoré je stále otvorené pre oprávnených žiadateľov až do vyčerpania alokácie v aktuálnej výške takmer 76 mil. eur z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Výber projektov prebieha prostredníctvom mechanizmu, na základe ktorého disponujú samosprávne kraje a funkčné celky obcí kompetenciami na rozhodovanie o podporených prioritách integrovaných regionálnych stratégií.

Od septembra do decembra 2024 bol realizovaný pilotný projekt „[Podpora odľahčenia opatrovateľov](#)“ pre deti s ťažkým zdravotným postihnutím. Od roku 2025 sa rozšíril na dospelé osoby v produktívnom veku a seniorov s rozsahom terénnej alebo ambulantnej odľahčovacej služby 360 hodín ročne.

Za účelom zefektívnenia odľahčovacej služby sa v sledovanom období pripravoval v rámci NP kvalitné a komunitné sociálne služby Návrh komplexného systému odľahčovacej služby na Slovensku, ktorý obsahuje aj odporúčania na úpravu a zefektívnenie tejto potrebnej sociálnej služby.

Strednodobý cieľ 6 – Podpora aktivizácie klientov zariadení sociálnych služieb.

Strednodobý cieľ 6 sa priebežne plní

7. Národný projekt Podpora poskytovania komunitných a kvalitných sociálnych služieb

Národný projekt Podpora poskytovania komunitných a kvalitných sociálnych služieb nadväzuje aj na národný projekt Podpora sociálneho začleňovania pre vybrané skupiny osôb so zdravotným postihnutím. Aktivity a činnosti v rámci podaktivity 3 reflektujú dopyt po zvyšovaní kompetencií zamestnancov zariadení sociálnych služieb a podporu vo zvyšovaní

kvality práce prostredníctvom nových metód práce pre rôzne skupiny osôb so zdravotným postihnutím s dôrazom na osoby s poruchou autistického spektra a mentálneho postihnutia.

Podaktivita 3 prispieva k podpore poskytovateľov sociálnych služieb vo zvyšovaní kvality práce prostredníctvom podpory nových metód práce pre vybrané skupiny osôb. Podpora sa realizuje prostredníctvom dlhodobého sprevádzania (12 mesiacov), ale aj cielenými krátkodobými intervenciami (3-6 mesiacov) na základe potreby poskytovateľov.

Túto podporu obsahovo realizujú odborné organizácie na základe zmluvy o spolupráci:

- Rada pre poradenstvo v sociálnej práci
- Slovenská únia podporovaného zamestnávania
- Asociácia podporovateľov a poskytovateľov včasnej intervencie

V roku 2025 bola/je poskytovaná podpora pre 10 poskytovateľov sociálnych služieb.

Podaktivitou sa podporuje aj vznik skupín sebaobhajcov. V roku 2025 bolo vybraných 8 skupín, ktorým je poskytovaná podpora prostredníctvom mzdových výdavkov na vedúceho skupiny a sprevádzajúcich expertov.

Súčasťou podaktivity je tiež aktivizácia a systematická príprava na trh práce klientov sociálnych služieb s potenciálom pracovného začlenenia vo vybraných zariadeniach. Zapojeným poskytovateľom sociálnych služieb sú poskytované odborné konzultácie a komplexná podpora, ktorú realizuje odborná organizácia Slovenská únia podporovaného zamestnávania na základe zmluvy o spolupráci.

V roku 2025 bolo zazmluvnených spolu 11 poskytovateľov sociálnych služieb, ktorým je poskytovaná podpora v období 24 mesiacov

Strednodobý cieľ 7 - Znížiť počet detí umiestnených v zariadeniach SPOD a SK na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti na 50,5 % z celkového počtu umiestnených detí v zariadeniach SPOD a SK na súdne rozhodnutia.

Strednodobý cieľ 7 sa priebežne plní.

K 31.12.2024 bolo v centrách pre deti a rodiny (ďalej len „CDR“) umiestnených na základe rozhodnutia súdu 4 339 detí², pričom počet detí s nariadenou ústavnou starostlivosťou bol 2 988, čo predstavovalo 69 % z celkovo umiestnených detí v CDR na základe rozhodnutia súdu. K 31.12.2025 bolo v CDR umiestnených na základe rozhodnutia súdu 4 324 detí³, pričom počet detí s nariadenou ústavnou starostlivosťou bolo 2 975. Percentuálny podiel umiestnených detí v CDR na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti predstavuje 69 % z celkového počtu umiestnených detí na súdne rozhodnutie. V porovnaní s rokom 2024 ide iba o mierny pokles celkového počtu detí, čo sa však neprejavilo ani v percentuálnom poklese,

² Zdroj: Ročný výkaz o vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za rok 2024 (SODSK).

³ Zdroj: Ročný výkaz o vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za rok 2025 (SODSK).

keďže je zároveň zaznamenaný mierny pokles detí, ktoré sú v CDR na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti.

Počet detí v CDR na základe rozhodnutia súdu v r. 2022 až 2025

Rok	celkový počet detí na základe rozhodnutia súdu	počet detí s nariadenou ústavnou starostlivosťou	percentuálny podiel detí s nariadenou ústavnou starostlivosťou
K 31.12.2022	4 492	2 963	66%
K 31.12.2023	4 367	3 039	70%
K 31.12.2024	4 339	2 988	69%
K 31.12.2025	4 324	2 975	69%

Zdroj: Ročný výkaz o vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za rok 2022 až 2025 (SODSK).

Aj napriek miernemu zlepšeniu oproti roku 2023 (70 %) nemožno ešte zlepšenie nazvať trendom. V porovnaní s rokom 2022 sa znížil celkový počet detí v CDR na základe rozhodnutia súdu. Napriek poklesu celkového počtu detí, percentuálny podiel detí s nariadenou ústavnou starostlivosťou neklesá, čo môže byť spôsobené limitovaním dĺžky trvania neodkladného opatrenia vo veciach ochrany maloletého na dobu najviac šesť mesiacov, ktoré z dlhodobého hľadiska zrýchlilo procesy v oblasti starostlivosti súdu o maloletých a v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPOD a SK“). Možno tiež predpokladať, že do CDR sú umiestňované deti v skutočne zložitých životných situáciách, ktorých riešenie vyžaduje o.i. dlhší čas, čo ovplyvňuje aj dobu návratu do rodiny.

Trendy vo vývoji celkového počtu detí umiestnených v CDR na základe rozhodnutia súdu budú i naďalej priebežne sledované a vyhodnocované a prehodnotená bude aj samotná výpovednosť stanoveného ukazovateľa.

Strednodobý cieľ 7 je dosahovaný prostredníctvom naplňania nasledovných strategických opatrení:

- **Monitoring a revízia všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich oblasť náhradnej starostlivosti z pohľadu podmienok na dosahovanie cieľov deinštitucionalizácie.**

Dňa 15. júla 2025 nadobudol účinnosť zákon č. 141/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 376/2022 Z. z. o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 376/2022 Z. z.“), o. i. aj zákon č. 305/2005 Z. z. o SPOD a SK a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“). Novely zákonov majú za cieľ

- podporu deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti s osobitným zameraním na zlepšenie starostlivosti o deti so zdravotným znevýhodnením, ktoré sú na základe rozhodnutia súdu umiestňované do CDR, a to na jednej strane sprísnením pravidiel umiestňovania detí v organizačných súčastiach zariadení tak, aby prioritu mali

profesionálne náhradné rodiny, a na strane druhej zavedením opatrení na zvýšenie záujmu profesionálnych náhradných rodičov prevziať dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím do svojej starostlivosti vrátane opatrení na zlepšenie podmienok výkonu profesionálneho náhradného rodičovstva (prestávka v práci na obnovu kondície profesionálneho náhradného rodiča, ktorý sa stará o dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím, finančný príspevok na úpravu bytu/rodinného domu na podporu bezbariérovosti prostredia profesionálnej náhradnej starostlivosti),

- spresnenie právnej úpravy a zavedenie nových prvkov na utvorenie podmienok pre skvalitnenie profesionálneho náhradného rodičovstva (krátenie dovolenky za neodpracované dni, spresnenie/doplnenie úpravy povinností profesionálneho náhradného rodiča, zavedenie možnosti súbehu výkonu práce profesionálneho náhradného rodiča a čerpania materského resp. otcovského, rozšírenie možností zdieľaného miesta atď.).

V súvislosti so zákonom č. 141/2025 Z. z. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „MPSVR SR“) v roku 2025 pripravilo a predložilo ako iniciatívny materiál návrh vyhlášky, ktorou sa dopĺňa vyhláška MPSVR SR č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. (ďalej len „vyhláška“). Nakoľko zákon upravil nanovo postup umiestňovania detí v organizačných súčiastiach CDR a podmienky umiestňovania, bolo tieto zmeny potrebné premietnuť aj vo vykonávaní predpise, osobitne bolo potrebné aktualizovať ustanovenia upravujúce špecializované samostatné skupiny a ustanovenia upravujúceho náležitosti programu CDR a špecializovaného programu CDR. V tejto súvislosti, ako aj v súvislosti so zavádzaním prestávky na obnovu kondície profesionálneho náhradného rodiča, bolo potrebné vykonať úpravu v ustanovených náležitostiach plánov, ktoré spracováva CDR a úpravu náležitostí spisovej dokumentácie dieťaťa vedenej CDR.

Časť navrhovaných zmien a doplnení vyhlášky si nevyžadovali zmeny a doplnenia zákona č. 305/2005 Z. z., avšak sú dôležité z pohľadu priamej podpory deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti o deti so zdravotným znevýhodnením, ktoré sú na základe rozhodnutia súdu umiestňované do CDR. Súčasťou zmien je preto zmena ustanoveného obsahu prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti (výslovné doplnenie témy starostlivosti o dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím ako samostatnej témy prípravy) a úprava sumy určenej na úhradu výdavkov spojených s bývaním dieťaťa a mladého dospelého v profesionálnej náhradnej rodine (ďalej aj „PNR“), ktorá sa poskytuje raz ročne, aktuálne vo výške 3- násobku sumy životného minima na nezaopatrené dieťa.

Suma určená na úhradu výdavkov spojených s bývaním dieťaťa bola 32,435 eur mesačne (rovnaká aj na deti s ťažkým zdravotným postihnutím), t. j. 375,40 eur ročne (podľa Štatistického úradu SR boli v roku 2023 výdavky za bývanie, vodu, elektriku, plyn na iné palivá v priemernej domácnosti na jednu osobu vo výške 99,75 eur mesačne).

Zvýšila sa suma určená na úhradu výdavkov spojených s bývaním z 3- násobku sumy životného minima na nezaopatrené dieťa na

- 4 násobok sumy životného minima na nezaopatrené dieťa a

- 7 násobok sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, ak sa profesionálny náhradný rodič stará o dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím.

Časť navrhovaných zmien a doplnení vyhlášky bolo reakciou na podnety, ktoré sa objavili ešte počas prípravy návrhu novely zákona (najmä zo strany CDR a zástupcov profesionálnych náhradných rodičov), a ktoré nebolo možné riešiť zákonom:

- zjednodušenie poskytovania finančného príspevku na zvýšené výdavky dieťaťa/mladého dospelého, ak im profesionálny náhradný rodič počas svojej dovolenky poskytuje starostlivosť,
- zrušenie vybraných druhov špecializovaných samostatných skupín (obsolentné ustanovenia),
- spresnenie náležitostí psychologického posudku zamestnanca CDR,
- posunutie začatia prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého zo súčasných 17 rokov veku dieťaťa na 15 rokov veku dieťaťa,
- precizovanie a doplnenie supervíznych programov atď.

Od roku 2024 Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „Ústredie PSVR“) implementuje Národný projekt Rozvoj výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately II⁴ (ďalej len „NP RVO SPOD a SK II“), ktorého výstupy okrem iného predpokladajú aj pokles riešenia situácie dieťaťa formou návrhu na neodkladné opatrenie v niektorom zo zariadení na výkon rozhodnutia súdu, a to osobitne v nadväznosti na pilotovaný profesijný a personálny štandard na vybraných oddeleniach SPOD a SK úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (optimálneho počtu prípadov na jedného zamestnanca). Výstupy budú podkladom pre navrhnutie právnej úpravy profesijných a personálnych štandardov v zákone č. 305/2005 Z. z. a vyhláške č. 103/2018 Z. z.

Jedným z opatrení ako znížiť počet detí umiestnených v CDR je podpora náhradnej starostlivosti v náhradných rodinách o. i. aj poskytovaním príspevkov na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa (zákon č. 627/2005 Z. z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa v znení neskorších predpisov). Od 1.7.2025 sa upravili pravidelnou valorizáciou sumy príspevkov na podporu náhradnej starostlivosti a ich aktuálna výška je:

- opakovaný príspevok dieťaťu (mesačne; ak má dieťa príjem, vypláca sa príspevok vo výške rozdielu medzi sumou príspevku a príjmom dieťaťa):
 - o na dieťa do 10 rokov veku – 259,50 Eur
 - o na dieťa nad 10 do 15 rokov veku – 298,50 Eur
 - o na dieťa nad 15 rokov veku – 324,40 Eur
- suma opakovaného príspevku náhradnému rodičovi bez ohľadu na počet detí je 253,00 Eur mesačne. Tento príspevok sa mesačne zvyšuje, ak sa náhradný rodič stará o súrodencov o sumu:
 - o 126,50 Eur (2 súrodenci)
 - o 253,00 Eur (3 súrodenci)
 - o 379,50 Eur (4 súrodenci)

⁴ Viac informácií dostupných na: [Národný projekt Rozvoj výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately II > ÚPSVaR \(gov.sk\)](#)

- 506,00 Eur (5 súrodenci)
- 632,50 Eur (6 súrodenci)
- 759,00 Eur (7 a viac súrodencov)

Ak sa náhradný rodič stará o dieťa, ktoré je občan s ťažkým zdravotným postihnutím, poskytuje sa náhradnému rodičovi osobitný opakovaný príspevok v sume 311,40 Eur mesačne. Jednorazový príspevok pri zániku náhradnej starostlivosti sa poskytuje plnoletému dieťaťu v sume 1 323,40 Eur.

- **Stabilizovať inštitút miery ohrozenia dieťaťa a skvalitniť procesy zhodnocovania a prehodnocovania situácie dieťaťa a jeho rodiny (vrátane náhradnej rodiny a situácie detí, ktoré sú umiestnené v zariadení na základe dohody alebo rozhodnutia súdu) a zlepšovať určovanie a posudzovanie najlepšieho záujmu dieťaťa/detí.**

Na podporu skvalitňovania procesu zhodnotenia a prehodnocovania situácie dieťaťa a jeho rodiny, určenia miery ohrozenia a vedenia prípadovej sociálnej práce s ohľadom na názor a záujem dieťaťa Ústredie PSVR realizovalo v roku 2025 niekoľko metodických dní na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad PSVR“). V rámci týchto stretnutí sú úrady PSVR vedené a podporované pri využívaní dostupných odborných materiálov, programov (Program vedenia prípadovej sociálnej práce, Program na zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny na účely určenia miery ohrozenia) a štandardizovaných nástrojov (VEGA a RAPID testov na posúdenie sociálnej rizikovosti rodiny a odhadu výskytu násillia páchaného na dieťaťi).

V priebehu roka 2025 Ústredie PSVR v rámci implementácie NP RVO SPOD a SK II realizovalo vzdelávanie zamerané na používanie štandardizovaných RAPID testov diagnostiky syndrómu CAN a VEGA testov sociálnej rizikovosti, ktorého sa zúčastnilo 456 (projektových aj kmeňových) zamestnancov oddelení SPOD a SK úradov PSVR. Zaškolenie v používaní testov bolo realizované formou online inštruktážnych seminárov so zameraním na prezentáciu administrácie Rapid testu diagnostiky syndrómu CAN, interpretáciu výsledkov testu a spracovanie/zápis administrácie VEGA testu sociálnej rizikovosti rodiny, interpretáciu výsledkov testu s možnosťou „cvičného“ testovania rodín.

K téme vedenia prípadovej sociálnej práce, ktorej integrálnou súčasťou je zhodnocovanie situácie dieťaťa a určovanie miery ohrozenia, bolo realizované vzdelávanie pre 234 zamestnancov oddelení SPOD a SK. Zvyšovanie kvality výkonu odborných činností a vykonávania opatrení SPOD a SK zamestnancami oddelení SPOD a SK bolo odborne podporené aj vzdelávaním Vedenie rozhovoru s dieťaťom, zisťovanie názoru dieťaťa, ktorého sa zúčastnilo 343 účastníkov.

V roku 2025 sa realizoval spoločný projekt budovania kapacít MPSVR SR a UNICEFU – odborná príprava pre sociálnych pracovníkov a odborníkov príbuzných profesií so zameraním na postupy sociálnej práce na Slovensku a prístup založený na právach dieťaťa v sociálnej práci s jednotlivcami a skupinami v zraniteľných životných situáciách – komunikácia s deťmi a ich rodinami/ opatrovateľmi. Vzdelávania sa za oddelenia SPOD a SK a NP RVO SPOD a SK II zúčastnilo 110 zamestnancov.

Od 1. januára 2025 je účinný aj zákon č. 323/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony vrátane zákona č. 305/2005 Z. z. Novelou zákona č. 305/2005 Z. z. boli zákonom výslovne upravené odborné metódy práce - prípadová a rodinná konferencia, ktoré orgán SPOD a SK organizuje na účel riešenia negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický, fyzický alebo sociálny vývin dieťaťa v spolupráci s dieťaťom, rodičmi, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, inou blízkou osobou dieťaťa a ďalšou osobou prizvanou podľa povahy situácie, najmä so školou, školským zariadením, poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a obcou, pričom škola a školské zariadenie sú povinné zúčastniť sa prípadovej konferencie alebo rodinnej konferencie ak ich na tento účel prizve orgán SPOD a SK.

- **Vytvoriť dostupnú a funkčnú sieť odbornej pomoci deťom a rodinám/náhradným rodinám na dobrovoľnej báze (vrátane odbornej pomoci deťom/rodičom so zdravotným znevýhodnením), ktorá umožní zabezpečiť starostlivosť o deti ich rodičmi v rodinnom prostredí a ak to nie je možné, v náhradnom rodinnom prostredí.**

Cieľom NP RVO SPOD a SK II je podporiť kontinuitu procesu deinštitucionalizácie systému náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike, vrátane podpory odbornej pomoci deťom v núdzi (z pohľadu SPOD a SK detí v ohrození). NP RVO SPOD a SK II sa realizuje prostredníctvom dvoch hlavných aktivít:

- *Podpora vytvorenia dostupnej a funkčnej siete odbornej pomoci deťom a ich rodinám utvorením podmienok pre špecializáciu na výkon opatrení SPOD a SK na úradoch PSVR*

Cieľom aktivity je primárne utvoriť podmienky pre zlepšenie profesijných a personálnych podmienok pre výkon opatrení. K 01.01.2024 bolo vytvorených spolu 422 pracovných pozícií na oddeleniach SPOD a SK a referátoch poradensko-psychologických služieb (ďalej len „RPPS“). Na oddeleniach SPOD a SK bolo vytvorených spolu 376 pracovných pozícií. Prostredníctvom aktivít projektu sa na 28 úradoch PSVR testuje personálny štandard - 206 miest pre vedenie prípadovej sociálnej práce - v agende „ohrozené rodiny/rodičovský konflikt maximálne 50 prípadov rodín (doplnených 132 miest), v agende „sociálna kuratela detí“ - 55 prípadov detí (doplnených 64 miest) a v agende „sociálna kuratela plnoletých 70 prípadov (doplnených 10 miest). Reflektujúc na vysokú potrebu priebežného monitorovania vývoja miery ohrozenia dieťaťa v rodine bolo na 18 úradoch PSVR v rámci NP vytvorených 170 pracovných pozícií vo verejnom záujme pre terénneho sociálneho pracovníka/asistenta sociálnej práce (ďalej len „TSP/ASP“).

Z celkovo 376 novovytvorených pracovných pozícií na oddeleniach SPOD a SK bolo k 31.12.2025 obsadených 333 miest t. j . 88,56 %. Z toho 173 obsadených pracovných pozícií v štátnej službe (113 miest v oblasti ohrozené rodiny a rodičovský konflikt, 53 miest v oblasti sociálna kuratela detí, 7 v oblasti sociálna kuratela plnoleté fyzické osoby) a 160 pracovných pozícií vo verejnom záujme (TSP/ASP). Navýšením počtu zamestnancov/kýň zodpovedných za vedenie prípadu sa rozdelil počet riešených prípadov medzi väčší počet zamestnancov/kýň

čo prispieva k optimalizácii oddelení SPOD a SK a zároveň umožňuje špecializáciu zamestnancov/kýň na určitý druh agendy.

Výkon činností odborných zamestnancov/kýň RPPS je podporený vytvorením 46 pracovných miest so zameraním na vykonávanie psychologických činností a prácu s dieťaťom a jeho rodinou v konflikte. Ide primárne o prácu s tzv. nedobrovoľnými klientmi, ktorí majú využitie takejto odbornej činnosti nariadené súdom alebo uložené orgánom SPOD a SK. Implementácia NP RVO SPOD a SK II prispela k zvýšeniu dostupnosti odbornej psychologickéj pomoci deťom a ich rodičom. K 31.12.2025 bolo z 46 novovytvorených miest obsadených 37 miest (t. j. 80,43 %).

- *Rozširovanie a skvalitňovanie metód práce s dieťaťom a jeho rodičmi/inými osobami v CDR.*

Na zabezpečenie dostupnosti odbornej pomoci dieťaťom a ich rodinám ambulantnou alebo terénnou formou bolo prostredníctvom NP RVO SPOD a SK II k 1.1.2024 vytvorených 240 pracovných pozícií (144 sociálnych pracovníkov/asistentov sociálnej práce a 96 psychológov) v CDR. V rámci tejto podaktivity bolo vytvorených 239 pracovných pozícií (143 sociálnych pracovníkov/asistentov sociálnej práce a 96 psychológov) v štátnych CDR a 1 pozícia v neštátnom subjekte (1 sociálny pracovník/asistent sociálnej práce). K 31.12.2025 bola obsadenosť pracovných pozícií na úrovni 90,00 %.

Pre zvýšenie dostupnosti pomoci pre deti a ich rodiny sa aktivity vykonávajú ambulantnou formou v priestoroch dostupných pre klientov (v rozpočte boli vytvorené zdroje na hradenie prenájmov priestorov) alebo terénnou formou, ktorá je podporená refundáciou cestovných nákladov. K 31.12.2025 bolo hrazených z rozpočtu NP 53 priestorov na výkon opatrení SPOD a SK ambulantnou formou.

Opatrenia ambulantnou alebo terénnou formou sa vykonávajú v CDR na základe odporúčania orgánu SPOD a SK alebo na základe rozhodnutia orgánu SPOD a SK/súdu. Pomoc a podpora deťom a ich rodinám je zacielená na oblasť starostlivosti o dieťa, vrátane jeho výchovy. V tejto oblasti je pomoc zameraná najmä na podporu a rozvoj rodičovských kompetencií, nácvik a rozvoj rodičovských zručností a zabezpečenie starostlivosti o deti. Pri práci s dieťaťom je podpora zameraná na rozvoj sebapoznania dieťaťa, identifikáciu jeho potrieb, posilňovanie a jeho rozvoj, emocionálnych kompetencií dieťaťa a podpora zmeny rizikových prejavov správania dieťaťa. V oblasti starostlivosti o domácnosť je pomoc zameraná na nácvik hygienických a stravovacích návykov, budovanie a upevňovanie rodinných zvykov a tradícií a celkové zabezpečenie fungovania domácnosti vrátane zvyšovania finančnej gramotnosti. Pomoc a podpora sa poskytuje aj v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti (napr. pomoc pri adaptácii dieťaťa na nové prostredie, poskytovanie sociálneho poradenstva náhradným rodičom).

V rámci vykonávaných opatrení je pomoc zameraná aj na podporu mladých dospelých pri zaraďovaní sa do pracovného života, pri vytváraní a udržiavaní podpornej siete interpersonálnych vzťahov, v otázke bývania a poskytovania poradenstva za účelom hospodárenia s finančnými prostriedkami.

Samostatnou oblasťou je realizácia výkonu opatrení v rodičovských konfliktoch. Najčastejšie je pomoc a podpora zameraná na efektívnu komunikáciu rodičov s ohľadom na

najlepší záujem a potreby dieťaťa. Dôležitou témou je zosúladienie predstáv a očakávaní dieťaťa a rodičov o budúcom fungovaní rodiny. Psychologická pomoc je zameraná na podporu copingových stratégií detí a rodičov pri zvládaní náročnej situácie, pomoc pri adaptácii na novú situáciu a normalizáciu prežívania dieťaťa a scitlivovanie rodičov k potrebám dieťaťa. V CDR sa realizujú aj stretnutia rodičov s dieťaťom za účasti odborného zamestnanca za účelom zlepšenia narušeného alebo obnovy mnohokrát prerušeného vzťahu dieťaťa s rodičom.

Z dôvodu zabezpečenia dostupnosti metódy prípadovej a rodinnej konferencie, bolo k 01.01.2024 vytvorených 50 pracovných pozícií špecializovaných na výkon tejto metódy (k 31.12.2025 bola obsadenosť týchto pozícií na úrovni 86%). Cieľom tejto aktivity je kompetentný výkon participatívnych metód. Využívanie týchto metód skvalitňuje plánovanie, eliminuje formalizmus a objektivizuje prijaté opatrenia. Konferenčné metódy pomáhajú predchádzať vyňatiu detí z rodín a uľahčujú ich návrat zo zariadení späť domov, prispievajú tiež k napĺňaniu práva dieťaťa vyjadriť svoj názor a právo rodiny participovať na riešení situácie. Aplikačná prax potvrdzuje účinnosť tohto modelu. Hoci v niektorých regiónoch pretrváva nevyužitý potenciál pre fluktuáciu pracovníkov, spätná väzba od klientov je pozitívna. Rodiny oceňujú bezpečný priestor a autentickú spoluprácu.

CDR vykonávali opatrenia SPOD a SK ambulantnou a/alebo terénnou formou v roku 2025 na základe odporúčania orgánu SPOD a SK a na základe rozhodnutia súdu/orgánu SPOD a SK o uložení výchovného opatrenia. Naďalej zaznamenávame rozhodnutia súdu (ktoré nie sú výchovnými opatreniami podľa § 37 ods. 2 alebo ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vo veciach rodičovského konfliktu, ktorými súd ukladá rodičom povinnosť stretávať sa s dieťaťom v priestoroch CDR.

<i>Vykonávanie opatrení SPOD a SK ambulantnou/terénnou formou v jednotlivých mesiacoch roku 2025</i>												
	jan.	feb.	mar.	apr.	máj	jún	júl	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
počet	2 063	2 137	2 246	2 279	2 310	2 321	2 291	2 311	2 296	2 296	2 385	2 288

Zdroj: Ústredie PSVR

Ústredie PSVR v roku 2025 na realizáciu výkonu opatrení ambulantnou/terénnou formou zabezpečilo v zariadeniach SPOD a SK 184 173 hodín odbornej práce, z toho v akreditovaných subjektoch 42 578 hodín z určenej celkovej potreby (z čoho sa v roku 2025 vyčerpalo 73, 23 % hodín v CDR s udelenou akreditáciou).

- **Spracovať, revidovať a realizovať programy, aktivity a iné opatrenia na zvýšenie záujmu o zabezpečovanie náhradných foriem rodinnej starostlivosti o dieťa a predchádzanie zlyhávaniu náhradných rodín.**

Ústredie PSVR v roku 2025 v dňoch 18. - 19.02.2025 zrealizovalo pracovné stretnutie k problematike náhradnej rodinnej starostlivosti, ktoré bolo o. i. zamerané na:

- posudzovanie bezúhonnosti žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť (ďalej len „NRS“) a profesionálne náhradné rodičovstvo,

- návrhy zmien o oblasti NRS v súvislosti s novelou zákona č. 305/2005 Z. z.,
- prípravu záujemcov o NRS zameranú na prijatie zdravotne znevýhodnených detí a sprostredkovanie NRS deťom zdravotne znevýhodneným,
- podporu a pomoc náhradným rodinám podľa § 44a zákona č. 305/2005 Z. z.

Podpora a poradenstvo náhradným rodičom a deťom v náhradných rodinách boli poskytované na základe odporúčania orgánu SPOD a SK aj zo strany CDR. K 31.12.2025 bola odborná pomoc poskytnutá 381 náhradným rodičom a týkala sa 529 maloletých detí. Vývoj v oblasti pomoci náhradným rodinám poskytovanej CDR uvádza nasledovná tabuľka:

Počet (poskytnutie podpory v CDR)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
náhradných rodín,	193	215	237	384	404	381
detí v náhradných rodinách	269	285	294	503	532	529

Zdroj: Ročný výkaz o vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za rok 2020 až 2025 (SODSK).

- **Rozvíjať aktivity zamerané na rozvoj zručností v metódach práce s dieťaťom umiestneným v zariadení na základe rozhodnutia súdu a jeho rodinou.**

V roku 2025 odborné vzdelávanie zamestnancov CDR prebiehalo prezenčnými aj dištančnými formami vzdelávania. Každé CDR má vypracovaný Plán profesijného rozvoja CDR a Ročný plán vzdelávania, ktoré utvárajú podmienky o. i. aj na individuálny profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v súlade so zákonom č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a o odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ročný plán vzdelávania zahŕňa všetky profesie CDR vrátane profesionálnych náhradných rodičov a zdravotníckych zamestnancov. Prioritou je zabezpečenie vzdelávania tak, aby reflektovalo na organizačné zloženie samostatne usporiadaných skupín, ich špecializáciu, ako aj individuálne potreby vzhľadom na cieľovú skupinu detí, ktorým sa v CDR poskytuje starostlivosť a zároveň profesijne rozvíjali a skvalitňovali kompetencie zamestnancov v oblasti metód práce s dieťaťom.

Rozvoj zručností zamestnancov je okrem vzdelávania podporený aj supervíziou (vyčlenený rozpočet Ústredia PSVR v roku 2025 pre CDR v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti predstavoval sumu 168 420,- Eur na vzdelávanie a 263 354,- Eur na supervíziu). Vzdelávanie v CDR prebiehalo interne, externe a v rámci metodologickej činnosti Ústredia PSVR. Supervízia sa realizovala individuálnou, skupinovú formou externými supervízormi podľa Programu supervízie CDR na daný rok. V CDR sa začali využívať aj formy tímovej a riadiacej supervízie a aj supervízia organizácie.

V rámci metodologickej činnosti v oblasti výchovy pokračovali metodické stretnutia cez online platformu „Metodické pondelky“ s cieľom pravidelne sa stretávať a odborne diskutovať s pedagogickými zamestnancami, odbornými zamestnancami a ďalšími zamestnancami samostatne usporiadaných skupín CDR k aktuálnym témam, (identifikované potreby zamestnancov, trendy a nové metódy pri práci s dieťaťom). Medzi hlavné témy patrili:

komplexná vývinová trauma dieťaťa, práca s dieťaťom s ADHD, duševné zdravie detí, špecifiká práce s mladými dospelými, práca s názorom dieťaťa, rôzne témy týkajúce sa spolupráce so školskými zariadeniami a pod. Okrem online stretnutí sa uskutočňovali aj prezenčné stretnutia na základe individuálnej požiadavky v CDR, alebo na krajskej úrovni (prezentovanie práce v oblasti výchovy, najmä vedenie plánov výchovnej práce s dieťaťom ako súčasť Individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, príklady dobrej praxe so zameraním na inovatívne výchovné metódy, odborné postupy, kazuistické štúdie...). Nosnou témou krajských stretnutí bola spolupráca odborných zamestnancov a pedagogických zamestnancov, s dôrazom na spoluprácu so školskými podpornými tímami a zariadeniami poradenstva a prevencie.

V roku 2025 prebiehali aj početné pracovné, metodické a vzdelávacie stretnutia na rôznych úrovniach, ktorých cieľom bolo zlepšenie podmienok pre výkon činnosti profesionálnych náhradných rodičov (ďalej aj „PNR“). Tieto aktivity boli smerované na riaditeľov, odborné tímy CDR a PNR, pričom sa zameriavali hlavne na skvalitňovanie výberu záujemcov, vzdelávanie PNR v novom prístupe terapeutického rodičovstva, pomoc pri spracovávaní traumy dieťaťa a postoj PNR k návratu dieťaťa do biologickej rodiny, prípadne prípravu dieťaťa na náhradnú starostlivosť. V roku 2025 pod názvom „Diskusný klub s metodikom PNR“ štvrťročne prebiehali aj online stretnutia s PNR, kde boli zodpovedané otázky, ktoré prišli v priebehu štvrťroka. Stretnutia sa zúčastňovali nielen PNR, ale aj členovia odborného tímu a zamestnanci CDR, ktorých téma PNR oslovuje a zaujíma. Okrem metodických stretnutí sa uskutočnila aj odborná konferencia a zároveň aj vzdelávanie zamestnancov CDR na tému bezpečne do života od prevencie cez digitálnu gramotnosť až po podporu osamostatňovania sa mladých dospelých, ktorí vyrastajú v PNR.

V roku 2025 sa realizovali regionálne ale aj individuálne metodické stretnutia pre sociálnych pracovníkov CDR. Pri metodickom vedení je kladený dôraz najmä na: individuálny prístup a adresné spracovanie a vedenie Individuálnych plánov rozvoja osobnosti dieťaťa, spoluprácu multidisciplinárneho tímu CDR a implementovanie konferenčného modelu práce s rodinou (prípadové a rodinné konferencie) pri výkone sociálnej práce s rodinami umiestnených detí, podporu a rešpektovanie súrodeneckých a rodičovských väzieb, podporu kontaktov dieťaťa s jeho blízkou osobou, prednostné zabezpečenie externej odbornej pomoci dieťaťu ambulantnou formou pred zabezpečením odbornej pomoci pobytovou formou na základe rozhodnutia súdu v inom zariadení. Veľký dôraz sa kladie na zabezpečenie pobytového opatrenia pre dieťa na základe dohody, tzv. dobrovoľné pobyty (CDR môže na odporúčanie orgánu SPOD a SK prijať s dieťaťom aj jeho rodiča, náhradného rodiča, alebo inú blízku osobu dieťaťa). Cieľom takého pobytu je najmä nácvik rodičovských zručností.

Ďalšou dôležitou témou metodických stretnutí v roku 2025 bolo zabezpečenie a podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti s osobitným zameraním na zlepšenie starostlivosti o deti so zdravotným znevýhodnením, ktoré sú na základe pobytového opatrenia súdu umiestňované do CDR. Zámerom poskytovania starostlivosti o deti so zdravotným znevýhodnením je, aby táto starostlivosť bola zabezpečená prioritne v PNR.

Prax poukázala aj na potrebu podpory zručností sociálnych pracovníkov v sociálnej diagnostike rodiny s dôrazom na aplikovanie princípov efektívnej tímovej spolupráce v procese

participatívneho vyhodnocovania situácie dieťaťa a následného plánovania sociálnej práce s rodinou (napr. využitím konferenčného modelu práce).

- **Vytvárať príležitosti pre mladých dospelých a deti v náhradnej starostlivosti na účasť na rozhodovaní o procesoch, ktoré sa ich týkajú a podporovať opatrenie zlepšujúce prostredie, v ktorom má dieťa možnosť uplatňovať svoje právo byť vypočuté.**

Ústredie PSVR a CDR bratislavského kraja sa v novembri 2025 zúčastnili konferencie s názvom „Samostatne, ale nie samy“, ktorej gestorom bola sekcia sociálnych vecí mesta Bratislava. Na konferencii bola odprezentovaná Analýza potrieb cieľovej skupiny mladí dospelí (najmä mladých ľudí opúšťajúcich náhradnú starostlivosť, ústavnú a pestúnsku starostlivosť), ktorá sa realizovala v roku 2024. Na základe analýzy sa identifikovali zdroje ako aj absentujúce články pomoci pre uvedenú cieľovú skupinu. Na konferencii zdieľali svoje skúsenosti z práce s mladými ľuďmi aj hostia z Českej republiky, rôzne neziskové organizácie ako aj zástupcovia štátnych inštitúcií. Prínos konferencie bol najmä v zosieťovaní všetkých pomáhajúcich organizácií a predstavenie aplikácie pre mladých ľudí, ktorá im pomôže s vyhľadaním informácií a konkrétnej pomoci.

Ústredie PSVR v apríli 2025 zrealizovalo regionálne stretnutia s deťmi a mladými dospelými z CDR s cieľom zhodnotiť podmienky vytvárané na ich osamostatnenie sa, vrátane diskusie ku kvalite poskytovanej starostlivosti v CDR. Regionálnych stretnutí sa zúčastnilo 220 mladých ľudí vo veku 15 rokov a viac, ktorí sa o. i. v riadených rozhovoroch a workshopoch mali priestor vyjadriť k otázkam typu: s čím som v CDR spokojný/nespokojný, čo by sa malo v CDR zmeniť/zlepšiť, participácia mladých dospelých a pod. V mesiaci september 2025 Ústredie PSVR zrealizovalo Konferenciu pre mladých dospelých z CDR s počtom 75 detí a mladých dospelých, kde bol opäť utvorený priestor na vyjadrenie názoru k poskytovanej starostlivosti v CDR. Témy odborných prednášok a workshopov boli zameraná na otázky finančnej gramotnosti, zdravých vzťahov, vzniku závislosti, praktické zručností pri riešení náročných životných situácií. Mladým dospelým je taktiež Ústredím PSVR ponúkaný priestor v participačnej skupine s cieľom podpory vyjadrenia ich názoru vo veciach, ktoré sa týkajú ich života, práv, zdravia, vzdelávania a následného osamostatnenia sa.

Strednodobý cieľ 8 - Deinštitucionalizovaných 80 % aktuálnych kapacít na výkon rozhodnutia súdu v centrách na komunitný spôsob usporiadania organizačných súčastí centier do 31. 12. 2023.

Strednodobý cieľ 8 sa priebežne plní.

Strednodobý cieľ 8 je dosahovaný prostredníctvom naplňania nasledovných strategických opatrení:

- **Skvalitňovanie podmienok výkonu profesionálnej náhradnej starostlivosti.**

K skvalitňovaniu podmienok výkonu PNR prispievajú pravidelné online metodické stretnutia, na ktoré sa PNR môžu pripojiť zo svojho domáceho prostredia a ďalšie stretnutia na všetkých úrovniach vrátane metodického vedenia odborných tímov CDR, ktoré pracujú s PNR. V septembri 2025 sa uskutočnila Konferencia pre PNR, ktorá okrem iného ponúkla nielen odborné prednášky a nové poznatky z oblasti PNR, ale vytvorila aj priestor na výmenu skúseností medzi PNR, členmi odborných tímov CDR a ďalšími zúčastnenými.

Výrazné zmeny na zvýšenie pripravenosti ako aj záujmu PNR prevziať do starostlivosti deti so zdravotným znevýhodnením priniesla novela zákona č. 376/2022 Z. z. uvedená vyššie. Téma skvalitňovania podmienok PNR bola v roku 2025 premietnutá aj do Koncepcie zabezpečovania vykonávania opatrení v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately⁵ (ďalej len „Koncepcia“) - jednou z úloh Koncepcie na nasledujúce obdobie je vytvoriť systém podpory, sprevádzania a vzdelávania PNR s cieľom ich stabilizácie a zotrvania v systéme.

- **Určiť a realizovať plán krokov (vrátane časového harmonogramu) na úplnú deinštitucionalizáciu centier na úrovni jednotlivých zariadení.**

V roku 2025 bola Ústredím PSVR pripravená Koncepcia, ktorá bola následne schválená ministrom PSVR. Koncepcia nadväzuje na predchádzajúcu Koncepciu na roky 2021 – 2025/Plán transformácie a deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti a predstavuje základný plánovací dokument Ústredia PSVR, v ktorom sú rozpracované konkrétne úlohy pre naplnenie strategických a rozvojových zámerov v oblasti SPOD a SK, osobitne v oblasti náhradnej starostlivosti. Koncepcia o. i. obsahuje konkrétne úlohy jednotlivých CDR na dosiahnutie ich deinštitucionalizácie.

Stav plnenia úloh Koncepcie ako aj plány jednotlivých CDR boli v sledovanom období do značnej miery limitované pridelenými finančnými prostriedkami zo štátneho rozpočtu, procesmi súvisiacimi so správou majetku štátu, s údržbou a prevádzkou nehnuteľností, rekonštrukciou nehnuteľností, kúpou nehnuteľností a nájmom nehnuteľností, ako aj administratívnymi procesmi implementácie projektov financovaných z Európskej únie.

V rámci budovania zariadení SPOD a SK na komunitnej úrovni, bolo v rámci prideleného štátneho rozpočtu na rok 2025 v prvku EK 07C0502 „Štátne centrá pre deti a rodiny“ zakúpených 6 nehnuteľností pre 5 CDR, z toho 1 rodinný dom pre 1 CDR a 5 pozemkov pre 4 CDR. Rekonštrukcie a stavebné práce na nehnuteľnostiach v správe CDR prebiehali priebežne, podľa plánu stavebných investičných akcií na rok 2025 zahŕňajúce bežné výdavky na nevyhnutné opravy, údržby, výmeny stavebných konštrukcií a prevádzkových zariadení v budovách CDR, bytoch a rodinných domoch CDR a podľa plánu stavebných investičných akcií na rok 2025, zahŕňajúce kapitálové výdavky na nevyhnutné stavebné práce na budovách CDR, bytoch a rodinných domoch CDR. V oblasti debarierizácie dochádza k postupnému plneniu plánov debarierizácie CDR, a to realizáciou drobných priestorových a

⁵ Dostupné na: [Dokumenty > ÚPSVaR](#)

stavebných úprav exteriéru a interiéru a zakúpením odľahčovacích prvkov do interiéru a exteriéru za účelom uľahčenia života umiestneným deťom v CDR.

V priebehu roka 2025 pokračovala implementácia národného projektu Rozvoj výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately I⁶, prostredníctvom ktorého bude dokončený proces priestorovej deinštitucionalizácie CDR Veľké Kapušany. Uvedeným sa zabezpečí náhradné prostredie na komunitnej úrovni pre 54 klientov CDR. Nové priestory vytvoria lepšie podmienky pre prácu s deťmi umiestnenými do CDR na základe súdneho rozhodnutia, PNR a pre prácu s biologickou a náhradnou rodinou. Zmluva o dielo so zhotoviteľom nadobudla účinnosť koncom marca 2025 a k odovzdaniu staveniska došlo začiatkom júna 2025. Prebiehali stavebné práce na dostavbe šiestich rodinných domov pre CDR Veľké Kapušany. Termín dokončenia stavby je v zmysle zmluvy stanovený do 12 mesiacov od odovzdania staveniska, t. j. do začiatku júna 2026.

V roku 2025 pokračovala aj implementácia národného projektu Život v komunite pre každé dieťa⁷. Hlavná aktivita národného projektu (Podpora procesu deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti v centrách pre deti a rodiny v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny) sa realizuje prostredníctvom 5-ich podaktivít, z ktorých boli v roku 2025 realizované nasledovné:

Podaktivita 1.1 Výstavba rodinných domov jednotlivých CDR s cieľom zabezpečenia výkonu opatrení SPODaSK pobytovou formou na komunitnej úrovni (vrátane možnosti zakúpenia interiérového vybavenia, možnosti vytvoriť priestory pre odborné tímy, pre odborné činnosti s dieťaťom, rodinou a administratívu CDR). Realizácia uvedenej podaktivity prebieha v:

- **CDR Bernolákovo** - výstavba jedného rodinného domu bez administratívy. Pre výstavbu rodinného domu pre CDR Bernolákovo bolo predĺžené stavebné povolenie do 2.1.2028. V roku 2025 prebiehalo verejné obstarávanie na zhotoviteľa stavebných prác.
- **CDR Kolárovo** - výstavba dvoch rodinných domov s administratívou. V roku 2025 prebiehalo vypracovanie osadenia stavby na pozemku v rámci projektovej dokumentácie a vybavovanie stavebného povolenia pre výstavbu dvoch rodinných domov pre CDR Kolárovo.
- **CDR Mlynky Biele Vody** - výstavba jedného dvojdomu pre zdravotne znevýhodnené deti. Pre výstavbu rodinného domu bolo predĺžené stavebné povolenie do 30.6.2026. V roku 2025 prebiehalo verejné obstarávanie na zhotoviteľa stavebných prác.
- **CDR Prievidza** - výstavba jedného rodinného domu bez administratívy. V roku 2025 prebiehalo vypracovanie osadenia stavby na pozemku v rámci projektovej dokumentácie a vybavovanie stavebného povolenia pre výstavbu rodinného domu bez administratívneho zázemia.

⁶ Viac informácií dostupných na: [Národný projekt Rozvoj výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately I > ÚPSVaR](#)

⁷ Viac informácií dostupných na: [Národný projekt Život v komunite pre každé dieťa > ÚPSVaR](#)

- **CDR Štúrovo** - výstavba jedného rodinného domu s administratívou. V období od 06-08/2025 prebiehali na pozemku búracie práce – Odstránenie pôvodnej budovy na pozemku CDR Štúrovo. Ďalej prebiehalo vypracovanie osadenia stavby na pozemku v rámci projektovej dokumentácie a vybavovanie stavebného povolenia pre výstavbu rodinného domu s administratívnym zázemím.
- **CDR Veľké Kapušany** - výstavba jedného rodinného domu s administratívou. Prebiehalo vypracovanie osadenia stavby na pozemku v rámci projektovej dokumentácie a vybavovanie stavebného povolenia pre výstavbu rodinného domu s administratívnym zázemím.

Výstavbou rodinných domov, dôjde k presťahovaniu 8 samostatných skupín zo všetkých zapojených CDR v počte 74 klientov/klientok do novovybudovaných samostatne stojacich rodinných domov, zabezpečeniu náhradného prostredia pre klientov/klientky na komunitnej úrovni, vytvoreniu podmienok na ich integráciu do spoločnosti, individuálny prístup k deťom, priblíženiu starostlivosti o deti chodu v bežnej rodine (prostredníctvom realizácie starostlivosti v rodinnom dome), zvýšeniu úrovne prípravy na postupné osamostatnenie detí a mladých dospelých. Postavené rodinné domy budú bezbariérové, čím sa vytvoria optimálne podmienky aj pre prácu s deťmi so zdravotným znevýhodnením.

Podaktivita 1.2 Nákup pozemkov a výstavba rodinných domov jednotlivých CDR, s cieľom zabezpečenia výkonu opatrení SPODaSK pobytovou formou na komunitnej úrovni (vrátane priestorov pre odborné tímy, pre odborné činnosti s deťmi, rodinou, administratívu CDR) a vytvorenie zázemia výkonu opatrení ambulantnou a/alebo terénnou formou. Oprávnené je aj interiérové vybavenie novovybudovaných priestorov a v rámci aktivity je v prípade potreby možný aj nákup bytov prioritne pre mladých dospelých, resp. pre profesionálne náhradné rodiny. Na rozdiel od podaktivity 1.1 je súčasťou tejto podaktivity aj možnosť zakúpenia pozemkov, resp. zastavaných pozemkov s možnosťou zbúrania pôvodnej stavby a výstavba nového RD.

V rámci podaktivity 1.2 bolo zakúpených 5 pozemkov pre 4 CDR, z toho 2 pozemky boli zakúpené pre 1 CDR v Bratislavskom kraji. Proces výstavby rodinných domov je v prípravnej fáze a týka sa CDR Banská Bystrica, CDR Martin, CDR Piešťany, CDR Bernolákovo.

Dňa 26.8.2025 vyhlásilo MPSVR SR ako sprostredkovateľský orgán pre Program Slovensko výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku s názvom Podpora deinštitucionalizácie centier pre deti a rodiny⁸. Realizáciou výzvy sa zabezpečí vytvorenie podmienok pre zlepšenie kvality života detí/mladých dospelých, tehotných žien a týchto žien po pôrode a ich detí, ako aj ďalších plnoletých fyzických osôb, pre ktoré sú vykonávané opatrenia SPOD a SK v CDR ambulantnou, terénnou a pobytovou formou, a to:

⁸ Dostupné na: [vyzva-podpora-deinstitucionalizacie-centier-deti-rodiny.pdf](https://www.mpsvr.gov.sk/vyzva-podpora-deinstitucionalizacie-centier-deti-rodiny.pdf)

- zmenou úrovne priestorových podmienok v CDR a celkovým zlepšením podmienok starostlivosti o deti/mladých dospelých, tehotné ženy a tieto ženy po pôrode a ich deti a ďalšie plnoleté fyzické osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia SPOD a SK v CDR, vrátane detí a mladých dospelých žijúcich v PNR,
- zlepšením podmienok sociálneho začlenenia detí/mladých dospelých so zdravotným postihnutím, pre ktoré/ktorých sú vykonávané opatrenia SPOD a SK,
- zlepšením operatívneho výkonu opatrení v prirodzenom prostredí detí a ich rodín/náhradných rodín.

V rámci uvedenej výzvy sú oprávneným žiadateľom CDR podľa § 45 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z. z., ktoré zároveň nie sú zriadené Ústredím PSVR podľa § 73 ods. 1 písm. c) Zákona č. 305/2005 Z. z., t.j. akreditované a samosprávne CDR.

Z celkového počtu **68 štátnych CDR** spĺňalo podmienky podľa ustanovenia § 13 vyhlášky k 31.12.2025 celkom 46 CDR, čo predstavuje 67,6 % z celkového počtu štátnych CDR. V 22 štátnych CDR nie sú zatiaľ splnené podmienky podľa ustanovenia § 13 vyhlášky, predovšetkým z dôvodu zriadenia viac ako 2 skupín v kmeňovej budove CDR. Na pobytové opatrenia súdu bola v štátnych CDR k 31.12.2025 ustanovená kapacita 4 220 miest pre deti, z ktorej 3 350 miest spĺňa podmienky v zmysle ustanovenia § 13 vyhlášky, t. j. 79,4 % z celkovej kapacity štátnych CDR na pobytové opatrenia súdu spĺňa stanovené podmienky. K tomu, aby boli splnené podmienky ustanovenia § 13 vyhlášky, je potrebné vyriešiť 57 skupín pre deti, resp. v niektorých prípadoch pre mladých dospelých, čo predstavuje kapacitu 480 miest, či už zrušením, transformáciou na miesta v PNR, alebo zabezpečením iných priestorov.

Z celkového počtu 34 **CDR s udelenou akreditáciou** podľa Zákona č. 305/2005 Z. z. s programom na pobytové opatrenia súdu spĺňalo podmienky podľa ustanovenia § 13 vyhlášky 31.12.2025 celkom 32 CDR, čo predstavuje 94,1 % z celkového počtu CDR s udelenou akreditáciou. V 2 CDR s udelenou akreditáciou nie sú zatiaľ splnené podmienky podľa ustanovenia § 13 vyhlášky, predovšetkým z dôvodu zriadenia viac ako 2 skupín v kmeňovej budove CDR. Na pobytové opatrenia súdu bola k 31.12.2025 v CDR s udelenou akreditáciou ustanovená kapacita 905 miest pre deti, z ktorej 855 miest spĺňa podmienky v zmysle ustanovenia § 13 vyhlášky, t. j. 92,3 % z celkovej kapacity CDR s udelenou akreditáciou na pobytové opatrenia súdu. K tomu, aby boli splnené podmienky ustanovenia § 13 vyhlášky, je potrebné vyriešiť 4 skupiny pre deti, čo predstavuje kapacitu 38 miest, či už zrušením, transformáciou na miesta v PNR, alebo zabezpečením iných priestorov.

Strednodobý cieľ 9 - Zvýšiť kvalitu poskytovania starostlivosti o deti so zdravotným znevýhodnením vrátane zabezpečenia podmienok na ich integráciu a inklúziu a zlepšiť podporu rodín s dieťaťom/rodičom so zdravotným znevýhodnením.

Strednodobý cieľ 9 sa priebežne plní.

Strednodobý cieľ 9 je dosahovaný prostredníctvom napĺňania nasledovných strategických opatrení:

- **Nastaviť pravidlá integrácie a inklúzie detí so zdravotným znevýhodnením umiestnených v centrách pre deti a rodiny.**

Osobitná pozornosť je v systéme náhradnej starostlivosti venovaná starostlivosti o deti so špecifickými potrebami a zlepšenie starostlivosti o deti so zdravotným znevýhodnením, ktoré sú na základe rozhodnutia súdu umiestňované do CDR.

V súvislosti s už účinnými legislatívnymi zmenami sa zároveň sprísnilo pravidlá umiestňovania detí so zdravotným znevýhodnením v organizačných súčiastiach CDR tak, aby prioritu mali profesionálne náhradné rodiny. Zásadnou zmenou je zrušenie výnimky z povinnosti umiestniť všetky deti do 6 rokov veku do mesiaca po umiestnení v CDR do profesionálnej náhradnej rodiny, ktorá umožňovala CDR umiestniť dieťa, u ktorého posúdil lekár potrebu osobitnej starostlivosti, v špecializovanej samostatnej skupine. Ďalšou zásadnou zmenou je zmena v umiestňovaní malých detí do 1 roku veku a to vrátane detí so zdravotným znevýhodnením, ktoré do CDR prichádzajú z nemocníc tak, aby deti do 1 roku veku po prepustení z nemocnice boli po prijatí do CDR zaradené priamo do profesionálnej náhradnej rodiny (ak bol profesionálny náhradný rodič v nemocnici poučený o starostlivosti o dieťa).

Legislatívne zmeny, ktoré nastavili pravidlá pre rozvoj starostlivosti o deti so zdravotným znevýhodnením umiestnených v CDR a rozvoj profesionálneho náhradného rodičovstva pre tieto deti, vstúpili do účinnosti 1. januára 2026. V tejto súvislosti bol od 01.02.2026 navýšený celkový počet zamestnancov v CDR o úväzky PNR pre deti so zdravotným znevýhodnením v počte 60.

- **Určiť a dotvoriť potrebnú sieť odbornej pomoci rodinám so zdravotne znevýhodneným dieťaťom alebo zdravotne znevýhodneným rodičom.**

Dieťa so závažným zdravotným znevýhodnením, ktoré si vyžaduje ošetrovateľský resp. opatrovateľský úkon sú schopné prijať na tzv. dobrovoľný pobyt, t. j. na základe dohody s rodičom resp. inou osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa CDR, ktoré majú zriadenú špecializovanú samostatnú skupinu pre deti, ktorých zdravotný stav vyžaduje osobitnú – ošetrovateľskú starostlivosť výlučne pobytovou formou. Aktuálne má vytvorené podmienky na dobrovoľný pobyt 17 CDR:

Počet štátnych CDR schopných vykonávať dobrovoľné pobyty pre deti so zdravotným znevýhodnením									
	BA	BB	KE	NR	PO	TN	TT	ZA	SPOLU
Počet CDR v kraji	1	2	4	3	2	2	2	1	17

Zdroj: Ústredie PSVR

CDR môže na odporúčanie orgánu SPOD a SK prijať s dieťaťom so zdravotným znevýhodnením aj jeho rodiča, osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo inú blízku osobu

dieťaťa. Účelom takéhoto pobytu môže byť len nácvik rodičovských zručností a iných zručností, ktoré rodič alebo iná fyzická osoba nevyhnutne potrebuje na výkon svojich rodičovských povinností alebo iných povinností:

Počet štátnych CDR schopných vykonávať dobrovoľné pobyty pre dieťa so zdravotným znevýhodnením s rodičom, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa									
	BA	BB	KE	NR	PO	TN	TT	ZA	SPOLU
Počet CDR v kraji	2	2	4	1	3	1	1	3	17

Zdroj: Ústredie PSVR

Podmienky na dobrovoľný pobyt pre zdravotne znevýhodneného rodiča, resp. inú osobu so zdravotným znevýhodnením a dieťa, zatiaľ nie sú vytvorené.

Strednodobý cieľ 10 - Zaviesť systém monitorovania a hodnotenia kvality v oblasti náhradnej starostlivosti.

Strednodobý cieľ 10 sa priebežne plní.

Strednodobý cieľ 10 je dosahovaný prostredníctvom naplňania nasledovného strategického opatrenia:

- **Prehodnotiť súčasné systémy sledovania a hodnotenia údajov a nastaviť a zaviesť systém sledovania a vyhodnocovania údajov v oblasti náhradnej starostlivosti a celkovo procesov deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti**

Základným predpokladom pre zavedenie systému sledovania a vyhodnocovania údajov v oblasti náhradnej starostlivosti je funkčný informačný systém pre oblasť SPOD a SK. Dňa 17.06.2025 schválila Komisia pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 pre Cieľ 4 Politiky súdržnosti Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv zámer národného projektu „Rozvoj IKT nástrojov na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately“, ktorého cieľom je podpora a zlepšenie efektivity a kvality výkonu opatrení SPOD a SK prostredníctvom IT nástroja.

Hlavnými cieľmi projektu sú:

- zlepšiť dostupnosť informácií pre subjekty, ktoré vykonávajú opatrenia SPOD a SK – najmä absentujúce IS pre výkon opatrení v CDR (vrátane akreditovaných CDR) a akreditované subjekty, ktoré sa podieľajú na výkone opatrení pre deti a ich rodiny/náhradné rodiny a zaviesť efektívne procesy, ktoré sú podporované prostriedkami IKT,
- zlepšiť podporu výkazníctva a dátovej analýzy pre účely rozhodovania,
- zlepšiť monitoring a hodnotenie výkonu opatrení SPOD a SK.

Predmetom národného projektu je vývoj a implementácia, testovanie a nasadenie nového IT nástroja - softvérového riešenia, ktoré zahŕňa:

- vývoj pokročilého softvéru pre zefektívnenie procesov a pre evidenciu a správu údajov,
- zabezpečenie ochrany citlivých údajov v súlade s legislatívnymi požiadavkami (najmä GDPR),
- nákup potrebného hardvéru a licencií.

Výstupom a výsledkom projektu bude nový Informačný systém SPOK, ktorý bude využívaný všetkými relevantnými subjektami v oblasti SPOD a SK.

Ciele NP budú naplnené prostredníctvom hlavnej aktivity „Vývoj a nasadenie nového informačného systému IS SPOK“, ktorej súčasťou sú štyri podaktivity:

Podaktivita 1: analýza a dizajn IS SPOK

Podaktivita 2: implementácia a testovanie IS SPOK

Podaktivita 3: nasadenie IS SPOK

Podaktivita 4: nákup IKT pre CDR

V priebehu roka 2025 pokračovali práce na zavedení systému monitorovania a evaluácie deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti⁹ do praxe – okrem prípravy vyššie uvedeného zámeru národného projektu aj práce na súvisiacom projektovom zámere podľa vyhlášky č. 401/2023 Z. z. Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky Z. z. o riadení projektov a zmenových požiadaviek v prevádzke informačných technológií verejnej správy.

⁹ Uvedený systém je založený na výstupoch projektu „Zlepšenie systému monitorovania a hodnotenia systému náhradnej starostlivosti a ochrany detí v SR“, ktorý bol podporený Európskou komisiou v rámci (toho času) Programu na podporu štrukturálnych reforiem. Na projekte spolupracovalo a prijímateľom jeho výstupov je MPSVR SR, vecným riešiteľom projektu bol regionálny úrad UNICEF pre Európu a Strednú Áziu. Viac informácií o projekte je dostupných na: <https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/socialnopravna-ochrana-deti-socialna-kuratela/projekt-zlepsenie-systemu-monitorovania-hodnotenia-systemu-nahradnej-starostlivosti-ochrany-deti-slovenskej-republike/>